

svaret og militære Foranstaltninger her til Lands som han, vare Folk, for hvem det ikke var dyrebart, at dette Land, dets Sprog og dets Kultur skulde bestaa. Men det have ærede Medlemmer ikke Ret til at sige, ærede Modstandere skulle høre op dermed. For det er to Livsanskuelser, der her mødes, og De kunne ikke uden videre slaa den ene ned som upatriotisk, medens De holde den anden oppe som den, der skal have Betydning her til Lands. Og jeg beder ærede Medlemmer betænke — den højtærede Konseilspræsident var lige inde paa det —, hvad i Virkeligheden de militære Udgifter betyde her til Lands. Man skulde dog betænke, at i de Aar, der ere gaaede siden den sidste slesvigske Krig, er der omtrent brugt 1 Milliard til militære Foranstaltninger. Og nu vil jeg spørge: Mene virkelig ærede Medlemmer af Højre, af Delegationen, at denne Milliard er vel anvendt, at vi ikke havde gjort bedre i at bruge disse Penge paa anden Vis? For hvis ærede Medlemmer skulde mene, at dette Land havde været lykkeligere, rigere og bedre at leve i, ogsaa for Smaafolk, hvis man havde brugt Pengene paa anden Vis, maa De kunne forstaa i alt Fald, at vi kunne nære den Mening, at man en Gang skal holde op. For det er jo Forskellen imellem os, at De mene altid, at der skal læses paa og føjes til, men vi mene, at der skal tages fra og indskrænkes, og at Landet staar sig bedst ved dette. Hvis vi kunde naa til at diskutere dette, uden at den ene Part beskyldte den anden for at være Fædrelandsforrædere, vilde det naturligvis være behageligt — men for Resten ere vi nu saa vant dertil, at det ikke bider videre paa os, vi ere forhærdede i den Henseende.

Naar der altsaa spørges, hvorvidt vi respektere de gældende Love, kan jeg sige som det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen), at det i og for sig er en Fornærmelse at spørge derom. Selvfølgelig respekterer man Lovene, selvfølgelig skulle Lovene overholdes. Men at man paa den anden Side ikke skulde have Ret til efter bedste Evne at søge Lovene forandrede, mener i Virkeligheden slet ingen. For hele det politiske Liv er jo blot dette at forandre Lovene. Selv det, man kalder nye Love, er jo til syvende og sidst altid en Forandring i bestaaende Love. Al Politik i Verden er at forandre det bestaaende paa den Maade, som de i Øjeblikket stærkeste have Magt til. Og det er naturligvis ogsaa det, som en radikal Regering med et radikalt Flertal bag sig vil forsøge

ikke alene paa det militære Omraade, men paa alle Omraader.

Endnu skal jeg kun gøre nogle Bemærkninger til et enkelt Spørgsmaal, som vedrører Finansministeriet. Det gælder Spørgsmaalet om et nyt Statslaan. Dog vil jeg foretrække at følge en Anvisning, det ærede 2det Medlem for 10de Kreds (Frijs) gav, nemlig den at give en dyberegaaende Redegørelse derfor i det Finansudvalg, som allerede bestaar i Landstinget. Jeg antager ogsaa, at det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen) vil være fornøjet dermed, men jeg vil dog bemærke, at hvad der har været meddelt i Bladene om denne Sag, er fejlagtigt. Dette er især gaaet ud paa, at Finansministeriet skulde have forsøgt en direkte Forhandling med fremmede Pengeinstitutter udenom disses almindelige Mellemmænd for derved at naa et bedre Resultat. Det er absolut galt. Finansministeriet har ikke forsøgt en saadan direkte Forhandling, og en saadan er heller ikke bleven afvist. Dette ønsker jeg at sige, fordi det *kan* jeg sige. Men ærede Medlemmer ville dog nok indrømme mig, at det vilde være urimeligt, særlig inden Statslaanet er afsluttet, overfor Offentligheden at komme dybere ind paa disse Sager. Dog maa jeg tilføje overfor det ærede 2det Medlem for 2den Kreds (P. G. C. Jensen), at Regeringen ser ikke saaledes paa denne Sag, at den skulde mene, for at udtrykke det kort: *Après nous le déluge!* Den tænker ikke paa, at vi ikke have en Forpligtelse til at ordne dette Spørgsmaal og kunne overlade det til senere Regeringer, hvem det saa bliver. Det viser jo ogsaa dette, at der har været gjort et Forsøg, som ikke er lykkedes, paa at afslutte et Statslaan. Jeg tænker nu heller ikke, at det ærede Medlem for Alvor kan mene, at vi skulde se saa letsindigt paa den finansielle Situation her i Landet, at vi skulde skyde Ansvaret bort fra os, naar vi sidder i Regeringen. Det er ikke Tilfældet, og det vil heller ikke ske. Hvorledes ellers denne Sag har været ført, beder jeg mig fritagen for at svare paa i Øjeblikket overfor Offentligheden, men jeg skal give alle Oplysninger til Landstingets Finansudvalg.

Formanden: Det ærede 2det Medlem for 10de Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Frijs: Den højtærede Finansminister nærer absolut Mistillid til min profetiske